

حکایت از بودن فعالیت در راه تراحت در باغ مسکونی

نام: ۱۴۸

شماره:

بیوست:

فَلَا تُنْهِيُ الْهُوَى أَنْ تَعْدِلُوا

دادنامه

فعالیت پزشکان و مراکز درمانی مصوب شورای اسلامی شهر ارومیه را مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات ندانسته است و به استناد مواد ۱۲ و ۸۴ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری به موجب دادنامه شماره ۱۴۴-۱۲-۱۳۹۵/۸/۱۲ رأی به رد شکایت شاکی صادر کرده است. رأی مذکور به علت عدم اعتراض از سوی رئیس دیوان عدالت اداری و یا ده نفر از قضات دیوان عدالت اداری قطعیت یافته است.

پرونده در راستای رسیدگی به بندهای (۱-۱۳-۲۱) از تعریف هوارض محلی سال ۱۳۹۱، (۱۴-۲۱) از تعریف هوارض محلی سال ۱۳۹۳، (۲۹-۱) از تعریف هوارض محلی سال ۱۳۹۲، بند ۲ ذیل تبصره ۲ ماده (۲۹-۲) از تعریف هوارض محلی سال ۱۳۹۱، بند الف ردیف (۲۹-۲) از تعریف هوارض محلی سال ۱۳۹۳، بند ۲ ذیل تبصره ۲ ماده (۲۹-۱) از تعریف هوارض محلی سال ۱۳۹۲ مصوب شورای اسلامی شهر ارومیه در دستور کار هیأت صمومی قرار گرفت.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۳۹۶/۶/۲۱ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

الف- مطابق ماده واحده قانون محل مطب پزشکان مصوب سال ۱۳۶۶ مقرر شده است « فعالیت شغلی پزشکان و صاحبان حرف وابسته در ساختمانهای مسکونی و تجاری و ملکی و اجاره ای بلامانع است.» به موجب قسمت آخر تبصره ذیل بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری نیز دایر کردن مطب توسط مالک در محل مسکونی از نظر قانون مذکور به عنوان استفاده تجاری محسوب نشده است و با توجه به رأی شماره ۱۴-۵۷۶/۷/۱۴ ۱۳۷۱ هیأت عمومی دیوان عالی کشور، أماكن استیجاری مطب پزشکان که برای خدمت علمی و تخصصی پزشکی و معالجه بیماران مورد استفاده واقع می شود، محل کسب و پیشه یا تجارت محسوب نمی شود. با توجه به مراتب

آدرس: تهران بزرگراه شهید ستاری هماره شهید مطیری نیشن خیابان ایران زمین

فَلَا تَنْبِغُوا الْهَوْيَ أَنْ تَعْدِلُوا

دادنامه

بندهای (۱۴-۲۱) از تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۱ و (۲۱-۱۴) از تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۳ مصوب شورای اسلامی شهر ارومیه در خصوص عوارض سالانه کسب و پیشه از پزشکان، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات مرجع وضع تشخیص می شود و به استناد بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می شود.

ب- هر چند به موجب بند ۲۶ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب سال ۱۳۷۵ و اصلاحات بعدی، تصویب نرخ خدمات ارائه شده توسط شهرداری و سازمانهای وابسته به آن با رعایت آیین نامه مالی و معاملاتی شهرداریها جزو وظایف شورای اسلامی شهر اعلام شده است، لیکن از آن جا که تابلوهای منصوب بر سر درب اماکن علی القاعدۀ مبین معرفی محل استقرار و فعالیت اماکن مورد نظر است و وسیله تبلیغاتی در زمینه ارائه خدمت مربوط شناخته نمی شود و اصولاً شهرداری در این خصوص ارائه کننده خدمت خاصی نبوده تا استحقاق دریافت بهای آن را داشته باشد، بنابراین بندهای (۲۹-۲) از تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۱ و (بند الف ردیف ۲۹-۲) از تعرفه عوارض سال ۱۳۹۳ و (بند ۲ ذیل تبصره ۲ ماده ۲۹-۱) از تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۴ مصوب شورای اسلامی شهر ارومیه در قسمت اخذ عوارض از تابلوهای پزشکان، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات مرجع تصویب تشخیص می شود و به استناد بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می شود.

محمد کاظم بهرامی

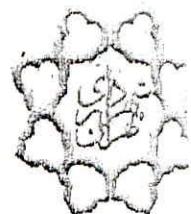
رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

آدرس: تهران بزرگراه شهید ستاری بلوار شهید سخنی نیش خیابان ابران زمین

تاریخ

شماره:

پیوست:

بسمه تعالیٰ

بنای آقای دکتر راولی

قائم مقام مختارم رئیس کل و معاون نظارت و برنامه ریزی سازمان نظام پژوهشی جمهوری اسلامی ایران

سلام علیکم

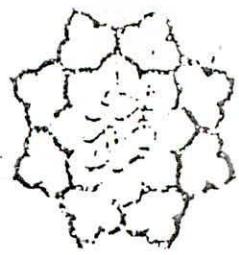
احتراماً، بازگشت به نامه شماره ۱۵/۴۵۲۶ در خصوص اعتراض به آرای کمیسیون ماده «نحوه»
بنی بر جلوگیری از فعالیت پژوهشکان در املاک مسکونی به آگاهی من رساند:
برابر اعلام معاونت شهرسازی و معماری شهرداری تهران، موضوع فوق طی نامه شماره ۱۵/۴۳۱۵۶ در تاریخ ۹۱/۷/۱۵ آن سازمان از معاونت مذکور استعلام شد که مراتب بلامانع بودن فعالیت شغلی پژوهشکان رعایت حرف
وابسته در ساختمان‌های سکونی و تجاری ملکی و اجاره‌ای با توجه به قانون محله طلب پژوهشکان در تاریخ ۱۳۹۲
مجلس شورای اسلامی و عدم ارسال اینگونه پرونده‌ها (فعالیت پژوهشکان و صاحبان حرف وابسته در ساختمان‌های
مسکونی) به کمیسیون‌های ماده صید به مناطق بیست و دوگانه ارسال گردیده است.

ازطرف مدستقون ایشان
سرپرست اقلیم کشاورزی شهرداری تهران

محمد‌الی شریفزاده
منابع ملکی اداری و امور اراضی

۱۴۲۸

دست امیر احمدی
۹۱، ۹۰۰

۷۰/۱۵/۱۷
تاریخ
۱۹۸۲/۱۱ شماره

پذیرش

بسمه تعالیٰ

انجمن داروسازان ایران

عطف بنامه شماره ۷۰/۱۰/۲۶-۹۷ درخصوص دایرnomدن

داروخانه دراماکن مسکونی اشعارمیدارد:

دایرnomدن حرف مربوط به پزشکی دراماکن مسکونی
مستلزم دارابودن دسترسی مناسب و عدم ایجادمزاحمت
برای همسایگان بوده و هیچگونه تغییری در تقسیمات داخلی
واحدمسکونی نباشدیستی داده شود بنحویکه پس از تخلیه محل، -
مجدها "قابل استفاده مسکونی باشد، علیهذا چنانچه موادردی
وجوددارد که دارای شرایط مذکوربوده و در شهرداری مناطق
دچار مشکل میباشد مشخصاً "اعلام فرمائیدتا مورد رسیدگی قرار

گیرد ۱۲/۱۷ ظ

نمایی ۳

بر عالی

مدیرکل سازی و معماری
۱۳/۱۶/۱۷

رونوشت:

مدیرکل مجتمع دفتر شهردار تهران بازگشت بنامه شماره

۱۳/۱۶/۱۳ مورخ ۷۰/۱۲/۱۳

ریاست محتشمanjen علمی و تخصصی .....

سلام

به پیوست تصویر بخشندۀ معاونت سحترم پیگیری اداره کل دفتر شهردار تهران درخصوص بلامانع بودن فعالیت پزشکان و صاحبان حرف وابسته در ساختمانهای مسکونی، تجاری ملکی و اجاره ای و عدم ارسال این پرونده ها به کمیسیون ماده ۱۰۰ جهت استحضار و هرگونه بهره برداری ارسال می گردد. ای

(لری)

دکتر علیرضا ذاتی
قائم مقام رئیس اقلی و
معاون نظارت و ایونامه ریزی

۹۱/۷۹-

۹۱/۱۱/۵

راجحه به داروخانه های
کم و املاک ملکی
و اوقاع سرمهات

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

آرای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

سه شنبه، ۱۸ خرداد ۱۳۹۵

مرجع تصویب: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شماره ویژه نامه: ۸۷۳

سال هفتاد و دو شماره ۲۰۷۵۳

رأی شماره ۷۸ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع بندهای ۲ و ۱۰ ماده ۳ مصوبه شماره ۱۸۶۱/ش - ۲۲/۵/۱۳۸۶ شورای اسلامی شهر مشهد که مؤسسات بهداشتی و درمانی خصوصی و فضای مسقف کلینیک و اورژانس شخصی را مشمول بهای خدمات بهره‌برداری تجاری تلقی کرده است خلاف قانون است و ابطال می‌شود.

شماره هـ/۲۲/۹۴

بسمه تعالی

جناب آقای جاسیبی

مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

با سلام

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۷۸ مورخ ۲۱/۲/۱۳۹۵ با موضوع: «بندهای ۲ و ۱۰ ماده ۳ مصوبه شماره ۱۸۶۱/ش - ۲۲/۵/۱۳۸۶ شورای اسلامی شهر مشهد که مؤسسات بهداشتی و درمانی خصوصی و فضای مسقف کلینیک و اورژانس شخصی را مشمول بهای خدمات بهره‌برداری تجاری تلقی کرده است خلاف قانون است و ابطال می‌شود» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و سرپرست هیأتهای تخصصی دیوان عدالت اداری - مهدی درین

تاریخ دادنامه: ۲۱/۲/۱۳۹۵ شماره پرونده: ۷۸

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: سازمان نظام پزشکی مشهد

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بندهای ۲ و ۱۰ ماده ۳ مصوبه ۱۸۶۱/ش - ۲۲/۵/۱۳۸۶ شورای اسلامی شهر مشهد

گردش کار: آقای مرتضی داورمنش به وکالت از سازمان نظام پزشکی مشهد به موجب دادخواستی ابطال بندهای ۲ و ۱۰ ماده ۳ مصوبه ۱۸۶۱/ش - ۲۲/۵/۱۳۸۶ شورای اسلامی شهر مشهد را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

«ریاست محترم دیوان عدالت اداری: با سلام، احتراماً و توکیلاً به استحضار می‌رساند که شهرداری مشهد با ارسال اخطار برای تعدادی از کلینیکهای درمانی و ترک اعتیاد در شهر مشهد (از جمله نامه شماره ۱۰/۳۹۲۸۲/۹۲/۱۳۹۲ - ۳۹۲۸۲/۹۲/۱۰) و مطالبه عوارض تعییر کاربری به استناد بند ۲ و ۱۰ ماده ۳ مصوبه شورای اسلامی شهر مشهد به شماره ۱۸۶۱/ش - ۲۲/۵/۱۳۸۶ درصد ضایعه تجاری» و در بند ۱۰ آمده است «فضای مسقف کلینیک و اورژانس شخصی ۲۰ درصد ضایعه تجاری و فضای باز آن معاف» این در حالی است که برای ماده واحده قانون محل مطب پزشکان صوب ۲۰/۱۰/۱۳۶۶ مجلس شورای اسلامی که آمده است «فعالیت شغلی پزشکان و صاحبان حرف وابسته در ساختمانهای مسکونی و تجاری و ملکی و اجاره‌ای بلا مانع است» و از طرفی اداره حقوقی قوه قضائیه طی نظریه شماره ۲۶۲۴/۷ ۵/۴/۱۳۷۹ نیز اعلام کرده است که «فعالیت شغلی پزشکان و صاحبان حرف وابسته مورد اشاره در ماده واحده قانون محل مطب پزشکان صوب ۱۳۶۶ که طی آن استفاده از اماکن مسکونی و تجاری به منظور ایجاد کلینیکهای درمانی، آزمایشگاههای تشخیص طبی، رادیولوژی، تزریقات، داروخانه‌ها، درمانگاههای خصوصی، مرکز طب هسته‌ای، سی تی اسکن و نظری آن که مشمول عنوان حرف وابسته پزشکی می‌باشد حتی در اماکن مسکونی مجاز نباشد» و رأی وحدت رویه دیوانعالی کشور به شماره ۵۷۶ ۱۴/۷/۱۳۷۱ که آورده است «اماکن استیجاری مطب پزشکان که برای عرضه خدمات علمی و تخصصی پزشکی و معالجه بیماران مورد استفاده واقع می‌شود محل کسب و پیشه و تجاری محسوب نمی‌گردد» و برای بند ۹ و ۱۰ ماده ۱۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده که انواع خدمات درمانی را معاف از هر نوع مالیات و عوارض دانسته و برای ماده ۵۰ همان قانون که آورده «برقراری هر گونه عوارض و سایر وجوده برای... ارائه خدمات که در این قانون تکلیف مالیات عوارض آنها معین شده توسط شورای اسلامی و سایر مراجع معنوی است» و از طرفی رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره ۱۸/۱۲/۱۳۸۷ - ۸۷۲ دایر بر ابطال مصوبه ۲/۳۶۱۰/ش - ۱۱/۷/۱۳۸۵ شورای اسلامی شهر مشهد به جهت وضع عوارض برای اماکن و حرف وابسته پزشکی که به شرح ذیل صادر شده است «طبق ماده واحده

قانون محل مطب پزشکان مصوب ۱۳۶۴، فعالیت شغلی پزشکان و صاحبان حرف وابسته در ساختمانهای مسکونی و تجاری و ملکی و اجاره‌ای بلامانع است و به موجب قسمت آخر تبصره ذیل بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری دایر کردن مطب توسط مالک در محل مسکونی از نظر قانون مذکور به عنوان استفاده تجاری محسوب نشده است و حسب دادنامه شماره ۵۷۶ هیأت ۱۴/۷/۱۳۷۱ عمومی دیوانعالی کشور نیز که در مقام ایجاد وحدت روحی انشاء شده است اماکن استیجاری مطب پزشکان که برای عرضه خدمات علمی و تخصصی پزشکی و معالجه بیماران مورد استفاده واقع می‌شود محل کسب و پیشه یا تجارت محسوب نمی‌شود.... به لحاظ وضع قاعده آمره درخصوص الزام پزشک به برداخت حقوق شهرداری بابت استفاده و بهره‌برداری بهداشتی، درمانی از محل مسکونی در صورت عدم سکوت در آن خلاف هدف و حکم مفنن تشخیص داده می‌شود...» و نیز با توجه به نظریه سرپرست اداره حقوقی شهرداری مشهد به شماره ۱۴۰۳ که به صراحت آورده «فعالیت شغلی پزشکان و صاحبان حرف وابسته در ساختمانهای مسکونی و تجاری و ملکی و اجاره‌ای بلامانع است» و سپس در نظریه حقوقی قوه قضائیه به تاریخ ۵/۳/۱۳۷۹ که به صراحت آورده است «همچنین این قبیل موارد قابل طرح در کمیسیون ماده صد قانون شهرداری نیستند» اکنون درخواست دارد به لحاظ وضع خلاف قانون مصوبه شورای شهر مشهد درخواست ابطال بند ۲ و ۱۰ ماده ۳ مصوبه شماره ۱۸۶۱/ش - ۲۲/۵/۱۳۸۶ شورای اسلامی شهر مشهد را دارد و ضمناً به جهت جلوگیری از ورود خسارت و لحاظ فوریت در توقف اجرای مصوبه فوق توسط شهرداری مشهد که نمونه‌ای از اخطاریه مادره به شماره ۳۹۲۸۳/۹۲۰ - ۳۹۲۸۳/۱۰ - ۱۳۹۲ توضیح داده شده است ارسال می‌شود درخواست صدور دستور موقت بر توقف اجرای مصوبه تا تعیین تکلیف نهایی آن دارد.»

متن مصوبه در قسمتهای مورد اعتراض به قرار زیر است:

[هرچند ماده ۲ از مصوبه مورد اعتراض نیست لیکن به لحاظ ارتباط بین ماده ۳ و ماده ۲ از مصوبه، متن ماده ۲ نیز به شرح زیر قید می‌شود:]

«ماده (۲) : به شهرداری مشهد اجازه داده می‌شود بهای خدمات مجوز بهره‌برداری تجاری موقت (یکساله) را به ازای هر مترمربع بر اساس ضابطه ذیل محاسبه و از متقاضیان دریافت نماید:

۱- تا مساحت ۲۰ مترمربع برابر آخرین مصوبه کمیته نظارتی در سال ۱۳۸۴ (به استثنای معابر ۲۳ گانه‌ای که در این مصوبه با ذکر نام برای آنها تعیین قیمت شده است)

ماده (۳) : موارد ذیل از ضابطه ماده دو مستثنی و بر اساس میزان تعیین شده در هر بند محاسبه و دریافت گردد.

بند ۱: .....

بند ۲: مؤسسات بهداشتی و درمانی خصوصی ۲۰ درصد ضابطه تجاری

بند ۳: .....

بند ۴: .....

بند ۵: .....

بند ۶: .....

بند ۷: .....

بند ۸: .....

بند ۹: .....

بند ۱۰: فضای مسقف کلینیک و اورژانس شخصی ۲۰ درصد ضابطه تجاری و فضای باز آن معاف «

در پاسخ به شکایت مذکور، رئیس شورای اسلامی شهر مشهد به موجب لایحه شماره ۲۲۹۰/۹۴/۴ - ۱۷/۳/۱۳۹۴ توضیح داده است که:

«سلام علیکم:

با احترام، بازگشت به نسخه دوم دادخواست سازمان نظام پزشکی مشهد موضوع پرونده شماره ۹۲۰۹۹۸۰۹۰۰۰۰۳۶۰ با موضوع ابطال بند ۲ و ۱۰ ماده ۳ مصوبه ۱۸۶۱/ش - ۲۲/۵/۱۳۸۶ شورای اسلامی شهر مشهد مقدس در زمینه دریافت بهای خدمات مجوز بهره‌برداری موقت به استحضار می‌رساند:

۱- کاربریهای مصوب مطابق با طرح تفصیلی هر شهر که به عنوان یک قاعده آمره تلقی می‌شوند ملاک استفاده و بهره‌برداری از اماکن مختلف است بنابراین استفاده شغلی و حرفة‌ای از اماکن مسکونی برخلاف اصل و به عنوان یک استثناء است که می‌بایست تفسیر محدود و مضيق شود. عدم احتساب استفاده پزشکان از اماکن مسکونی نیز استثناء بر اصل است، «اصل ممنوعیت استفاده تجاری از موقعیت غیرتجاری» در قسمت دوم تبصره ذیل بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری این عبارت آمده است در صورتی که برخلاف مندرجات بروانه ساختمانی در منطقه غیرتجاری محل کسب و پیشه و یا تجارت دائز شود شهرداری مورد را در کمیسیون مقرر در تبصره ماده ۱۰۰ این قانون مطرح و کمیسیون در صورت احراز تخلف مالک یا مستاجر با تعیین مهلت مناسب که بناشد از دو ماه تجاوز نماید در مورد تعطیل محل کسب و پیشه و یا تجارت طرف مدت یک ماه اتخاذ تصمیم می‌کند، در بخش بعدی، قانونگذار برای تخلف از این قاعده وصف کیفری قائل شده و مجازات پیش‌بینی کرده است که نشان دهنده اهمیت موضوع است چه این که در پیگر موارد تخلفات ساختمانی چنین چیزی وجود ندارد: «این تصمیم به وسیله مامورین شهرداری اجرا می‌شود و کسی که عالمًا از محل مزبور پس از تعطیل برای کسب و پیشه و یا تجارت استفاده کند به حبس جنحه‌ای از شش ماه تا دو سال و جزای نقدی از پنج هزار و یک ریال تا ده هزار ریال محکوم خواهد شد و محل کسب نیز مجددًا تعطیل می‌شود». بنابراین ماده واحده قانون محل مطب پزشکان مصوب ۲۰ دی ماه ۱۳۶۴ می‌باید به عنوان یک استثناء بر اصل تفسیر شود.

۲- محل اختلاف نظر و در واقع دفاع شهرداری مشهد همین نکته است که شهرداری با همین تفسیر و نگاه مضيق که به نظر مطابق قانون است معتقد است که نمی‌توان فعالیتها و خدمات پزشکی و حرف وابسته را شامل دامنه وسیعی از مشاغل وابسته پزشکی دانست چرا که در حال حاضر دامنه فعالیتها و خدمات پزشکی و پرایپزشکی شامل دهها شغل و رشته است که تعداد آنها نیز رو به افزایش است. حجم بالای تردد مردم به این گونه مراکز اعم از پیامدهایی مثل ایجاد ترافیک و مزاحمتها یعنی همچون پارک خودروهای مراجعين در مقابل واحدهای مسکونی و آپارتمانی مزاحمتها زیاد دیگر همچون سر و صدا و... را به همراه دارد. بنابراین شورای اسلامی شهر موظف است جهت جلوگیری از تسری این گونه مزاحمتها برای شهر و دنیا، ضوابط و قواعد محدود‌کننده تصویب نماید که

از جمله آن مصوبه مورد اعتراض است که به نظر می‌رسد هر چند تصویب ماده واحده مطب پزشکان در حال حاضر سوء استفاده‌های زیادی را باعث شده است که قطعاً مدنظر قانونگذار نبوده و نیست لکن وجود ضوابط محدودکننده می‌تواند به کاهش بروز مشکلات شهروندی که به برخی از آنها اشاره شده کمک نماید.

۳- همان طور که در موضوع مصوبه مورد اشاره آمده است، میزان بهای خدمات مجوز بهره‌برداری موقت توسط شورای اسلامی شهر مشهد مقدس تمویب شده است و به هیچ وجه وارد اخذ عوارض که مدنظر شاکی محترم است موضوع است ندارد. مستندات ارائه شده از سوی شاکی شامل ماده واحده قانون محل مطب پزشکان مصوب ۲۰/۱۰/۱۳۶۴ مجلس شورای اسلامی و نیز نظریه شماره ۷۲۶۴/۷ اداره حقوقی قوه قضائیه به این نکته اشاره دارند که فعالیت پزشکی و حرف وابسته در محله‌ای مسکونی مجاز نی باشد که شورای اسلامی شهر مشهد مقدس مخالفتی با آن نداشته و مطبع قوانین است و طی مصوبه مذکور به شهرداری اجازه داده تا بهای خدمات محلی مشاغل که منحصر به شهر می‌باشد را اخذ نماید و بروندۀ ملک به دلیل عدم پرداخت این بدھی به شهرداری به کمیسیون ماده صد ارسال می‌شود نه به دلیل عدم وجود مجوز فعالیت مشاغل وابسته پزشکی در آن ملک، همچنین شاکی محترم به قسمتی از رأی وحدت رویه شماره ۵۷۶ - ۷/۱۳۷۱ هیأت محترم عمومی دیوانعالی کشور اشاره کرداند که در متن کامل رأی آمده است: «اماکن استیجاری مطب پزشکان که برای عرضه خدمات علمی و تخصصی پزشکی و معالجه بیماران مورد استفاده واقع می‌شود، محل کسب و پیشه یا تجارت محسوب نمی‌شود تا حق کسب و پیشه یا تجارت به آن تعلق گیرد»، قضات عالی ملاحظه می‌فرمایند که شاکی محترم قسمت آخر متن را ذکر نکرده‌اند و همان طور که عالی جناب مستحضرند طبق این رأی استفاده از محل استیجاری برای امور پزشکی نمی‌تواند برای مستاجر که سابقه چند سال فعالیت در آن محل را دارد ایجاد حق کسب و پیشه کند تا نسبت به مالک ملک ادعا نماید، لذا رأی مذکور ارتباطی به بهای خدمات مجوز بهره‌برداری موقت که از سوی شهرداری اخذ می‌شود ندارد.

۴- با توجه به قانون بودجه سال ۱۳۶۳ که مقرر داشته است شهرداریها ظرف سه سال می‌باشد به استقلال مالی بررسنده شهرداریها ناجارند به جهت تأمین هزینه خدمات عمومی به شهروندان که جسم و نوع آن بسیار سنگین و متنوع است، نسبت به درآمدزاپی اقدام نمایند که حسب استحضار قضات محترم دیوان عدالت اداری یکی از بزرگترین و مهمترین منابع درآمدی شهرداریها عوارض است که بر همین اساس قانونگذار در ماده ۸۰ اصلاحی (۷ آبان ۱۳۸۶) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخابات شهرداران تحت این عنوان که «شورای اسلامی شهر می‌تواند نسبت به وضع عوارض مناسب با تولیدات و درآمدهای اهالی به منظور تأمین بخشی از هزینه‌های خدماتی و عمرانی مورد نیاز شهر طبق آئین‌نامه هیأت وزیران اقدام نماید». اجازه اخذ عوارض از درآمدهای شهروندان را به صورت مطلق و بلاقید و شرط به شورای اسلامی شهر داده است. توجه کامل به قانون مالیات به ارزش افزوده که مستمسکی جهت طرح ادعای ابطال مصوبه شورای اسلامی شهر مشهد مقدس قرار گرفته است روش می‌نماید که نه تنها منظور قانونگذار لغو وضع عوارض نبوده است بلکه ضمن حمایت از وضع عوارض، آن را تسهیل کرده است. در تصریه ۱ ماده ۵۰ این قانون آمده است که عوارض وضع شده می‌باشد تا بهمن ماه هر سال اعلان عمومی شود، لذا چنانچه هدف قانونگذار لغو عوارض می‌بود تصویب چنین عبارتی که به صورت واضح به شیوه اعلان عمومی مصوبات اشاره کرده است بی معنا بوده که شهرداری به عنوان مجری مصوبات شورای اسلامی شهر ضمن دفاع از مصوبه مذکور موظف به اجرای آن است.

۵- مصوبه ۳/۱۳۸۱/ش - ۷/۱۳۸۷ به استناد بند ۲۶ ماده ۷۶ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱/۳/۱۳۷۵ و بر اساس ماده ۸۰ همین قانون توسط شورای اسلامی شهر مشهد مقدس به تصویب رسیده است که هیچ مغایرتی با بند ۹ ماده ۱۲ و ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده با توجه به تبصره ۱ این ماده ندارد. لازم به ذکر است که بهای خدمات مجوز بهره‌برداری موقت تنها از املاک استیجاری پزشکی که پرداخت آن به عهده مالک بوده و متوجه پزشکان محترم که مستاجر ملک می‌باشند نیست و عدم پرداخت آن که توقف فعالیت ملک خواهد شد مربوط به رابطه بین مالک و مستاجر است. درخصوص استناد شاکی به رأی شماره ۸۷۲ - ۱۳۸۷ هیأت محترم عمومی دیوان عدالت اداری لازم به ذکر است که رأی مذکور مصوبه شماره ۲/۱۳۸۵ - ۱۱/۷/۱۳۸۵ را ابطال کرده در حالی که موضوع بهای خدمات مجوز بهره‌برداری موقت که در مصوبه شماره ۳/۱۳۸۱/ش - ۳۳/۵/۱۳۸۶ توسط شورای اسلامی شهر مشهد مقدس مطرح شده و به تصویب رسیده است پس از طی مراحل قانونی و کاملاً مطابق قوانین موضوعی کشور انجام پذیرفته است.

ایضاً معرض می‌دارد که موضوع بهای خدمات بهره‌برداری موقت، توسط شورای اسلامی شهر مشهد مقدس مورد بازنگری و اصلاح قرار گرفته و با شماره ۴/۱۳۹۲ - ۳/۱۱/۱۳۹۲ به تصویب رسیده است که هدف آن تسهیل در امور تجارتی شهروندان و معافیتهای بیشتر مشاغل از پرداخت حق شهرداری می‌باشد که اگر ملاحظه بفرمایید در تبصره ۴ ماده ۳ آمده است که پرداخت بهای خدمات موضوع مصوبه صرفاً بر عهده مالک است، همچنین در بند ۵ ماده ۳ ضمن کاهش ضرائب مبالغ دریافتی، حتی در برخی حوزه‌های درامدی معافیت کامل برای فضای مسقف کلینیکها، درمانگاهها و اورژانس شخصی در نظر گرفته شده است و فضای باز این مراکز همچنان معافیت کامل دارند.

در پایان ضمن ارائه لایحه دفاعیه فوق که موبید قانونی بودن مصوبه شماره ۳/۱۳۸۱/ش - ۳۳/۵/۱۳۸۶ شورای اسلامی شهر مشهد مقدس می‌باشد، مستدعي است نسبت به صدور حکم به رد دادخواست ایشان عنایت کرده و شورای اسلامی شهر مشهد مقدس را در پیشبرد اهداف والای مدیریت شهری پایتخت معنوی ایران یاری فرمایند.»

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۲۱/۲/۱۳۹۵ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکنیت آراء به شرح زیر به صدور رأی می‌ادرست کرده است.

رأی هیأت عمومی

مطابق ماده واحده قانون محل مطب پزشکان مصوب سال ۱۳۶۶ مقرر شده است، «فعالیت شغلی پزشکان و صاحبان حرف وابسته در ساختمانهای مسکونی و تجاری و ملکی و اجاری بلامانع است.» به موجب قسمت آخر تبصره ذیل بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهوداری نیز دایر کردن مطب توسط مالک در محل مسکونی از نظر قانون مذکور به عنوان استفاده تجاری مطب محسوب نشده است و با توجه به مفاد رأی شماره ۵۷۶ - ۱۴/۷/۱۳۷۱ هیأت عمومی دیوان عالی کشور، اماکن استیجاری مطب پزشکان که برای خدمت علمی و تخصصی پزشکی و معالجه بیماران مورد استفاده واقع می‌شود، محل کسب و پیشه یا تجارت محسوب نمی‌شود. با توجه به مراتب بندهای ۲ و ۱۰ ماده ۳ مصوبه شماره ۲/۱۳۸۱/ش - ۳۳/۵/۱۳۸۶ شورای اسلامی شهر مشهد که مؤسسات بهداشتی و درمانی خصوصی و فضای مسقف کلینیک و اورژانس شخصی را مشمول بهای خدمات مجوز بهره‌برداری تجاری تلقی کرده است، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات مرجع وضع تشخیص داده می‌شود و مستنداً به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آئین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۶ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - محمد کاظم بهرامی

(( ))

سازمان اسناد

شماره: ۸۸۲۵

تاریخ: ۱۴/۱۰/۶۴

سرپرور

بسم الله الرحمن الرحيم

جناح آنای نسخت رزبر

ناشر محل مطب بزشکان، مصوب ۱۰/۲۰/۱۳۶۶ مجلس شورای اسلامی که کلیه مراحل نادرنی

را طی کرده است ارسال می گردد تا برای اجرا در اختیار مردمان کذاشد شود

سازمان اسناد

تاریخ ۲۳ زیرا

برقراری

(( ))

سازمان اسناد ایران

مجلس شورای اسلامی

قریں ۱

ناشر محل مطب بزشکان

ماده واحده - تعالیت شغلی بزشکان و صاحبان عرف و ایسته در

ساختمانهای مسکونی و تجاری ملکی و اجاری همراهی است.

نانر نون مسئول بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه

بیستم دهمه پوکهزار و سیصد و شصت و شش مجلس شورای اسلامی

تصویب و در تاریخ ۱۰/۲۰/۱۳۶۶ تأیید ذرای تکمیل رسیده

است.

ردیف مجلس شورای اسلامی

اکبر هاشمی

سید علی خامنه‌ای

ویسیس ۲۰۰۰

دستور

۲۳ زان